

Сковорідка

ЧИТАЙ ГАРЯЧОЮ!

Прочитав - передай іншому

Коли Україна стане заможною і розвинутою?

1. Скоріш за все, дуже не скоро.
2. Ніколи?

Чит. далі с. 2

Коли Україна стане заможною і розвинутою?

...Цю невтішну реальність не хочеться сприймати, але, хоч би як нам хотілося вірити в протилежне, інакше не буде. Рівень життя в Україні стрімко падає, і лише зовнішні позики й допомога дозволяють нам ськ-так триматися на плаву й не скотитися цілком у прірву небаченої в нашій новітній історії кризи. Падіння економіки зменшує можливості для розвитку всіх сфер – виробництва, освіти, науки тощо. Адже всі вони потребують вкладення коштів, яких просто немає. І ця сумна картина особливо не зміниться від того, яка буде в Україні влада, яким буде рівень корупції, яким буде податкове навантаження на бізнес і наскільки сприятиме веденню бізнесу законодавство, якими будуть судова система чи наскільки сумлінно й чесно працюватиме міліція.

Причина цьому одна – **війна**, яку розв'язала проти нас Росія. І справа не лише в тому, що Україна мусить відтепер витрачати значні кошти на оборону замість того, аби пустити їх на розвиток. І не лише у тому, що Україна втратила Крим і частину Донбасу, розташовану там промисловість, яка наповнювала бюджет податками і постачала до країни валюту.

Якби все впиралося лише у податки (з валютою гірше), це можна було б пережити. Врешті-решт зменшилися й соціальні видатки, які Україна виділяла на утримання цих нині окупованих територій. Але підприємства Криму і, особливо, Донбасу були пов'язані з іншими українськими підприємствами. Це був єдиний комплекс, який не працює або погано працює, коли з нього випадає якась частина. І замінити цю частину часто буває непросто. Наприклад, чимало підприємств були збудовані іще в часи СРСР саме під ті марки вугілля, які видобуваються на Донбасі, і на іншому вугіллі вони не працюють або працюють погано. Знайти ж заміну цьому вугіллі непросто. Воно є або в Росії, яка може скористатися цим, аби дестабілізувати економіку України, або у заокеанських країнах, звідки його треба доставити за чималі гроші, що суттєво здорожчує українську продукцію всередині країни і робить її неконкурентоздатною за кордоном. Те саме стосується й багатьох інших видів продукції. Переорієнтація ж на інші марки вимагає тривалої і коштовної реконструкції. А цих самих грошей в нас також дефіцит. Тому з втратою підприємств на окупованих територіях ми втрачаємо значно більше, ніж те, що безпосередньо давали нам ці підприємства.

Найгірше ж те, що Росія не має наміру зупинитися на окупованій нині території й не приховує, що їй потрібна вся Україна. А тому вона й надалі продовжуватиме війну як збройну, так і економічну, і це триватиме якщо не вічно, то дуже довго. На всіх фронтах. А цих фронтів ще чимало. Українська економіка і досі значною мірою перебуває у залежності від Росії. Чимало українських підприємств зав'язані на Росію і як на ринок збуту, і як на постачальника комплектуючих виробів, і Росія використовуватиме цю залежність для подальшого тиску на Україну. Заради своїх імперських амбіцій російська влада піде на втрати у своїй економіці від таких дій, тим більше, що ці втрати у порівнянні з українськими будуть на порядок меншими. Переорієнтація ж на інші ринки, які вже давно поділені й де нас особливо не чекають, також потребують часу і коштів, яких, як відомо, немає. І кардинально вирішити цю проблему

за рахунок закордонних кредитів неможливо, бо кредити не можуть бути безрозмірними. Бо їх треба віддавати. А віддавати їх можна лише на рахунок зароблених коштів, які в іншому випадку могли б піти на розвиток.

Але найгіршим є сам факт війни і загроза повної окупації або дестабілізації території України. Що бізнес, що наука, що інші сфери найбільше цінують стабільність. Вона є важливішою, ніж відсутність корупції чи великі податки. Ні зовнішні, ні навіть внутрішні інвестори не вкладатимуть гроші у довгострокові проекти в країну, якщо існує ризик, що збудовані за ці кошти підприємства будуть зруйновані або зупинені внаслідок війни, терактів чи внутрішньої дестабілізації ще до того, як почнуть давати віддачу. Ніхто не палатиме бажанням укладати з українськими підприємствами серйозні навіть короткострокові контракти на поставку, наприклад, соняшникової олії, бо завтра може статися таке, що через війну, теракти на залізниці чи неможливість засіяти поле внаслідок подорожчання пального ці контракти зірвуться. Тому українським підприємствам буде відведена роль невеликих постачальників у загальних поставках для будь-якого іноземного партнера. І ніякий, навіть найпривабливіший, інвестиційний клімат, найнижчі податки і найчесніші чиновники не перекриють ризику нестабільності. Тож Україна приречена бути "бідним родичем" у міжнародному розподілі праці, до якого не підуть інвестори, куди не прийдуть нові технології, а тому відставання від цивілізованого світу лише збільшуватиметься.

Подібних випадків сучасний світ, напевно, ще не знав. Окуповані території, невизнані державні утворення є в багатьох країнах, однак там є можливості для розвитку, бо ризик захоплення чи дестабілізації цілої території там відсутній. Всі розуміють, що Росія не захоплюватиме всієї Молдови, а обмежиться лише Придністров'ям, Вірменія не окупує весь Азербайджан, а обмежиться тільки Карабахом і прилеглими районами, Пакистан не піде далі населених мусульманами територій Індії. А тому можна вкладати кошти й розвивати проекти на убезпеченій від окупації території. Навіть вторгнення Росії до Грузії несло у собі ризик лише короткотривалої окупації, бо приєднувати всю Грузію не було і не буде у планах Росії. Не потрібна їй (принаймні зараз) мовно і традиційно інакша територія з кількома мільйонами ментально чужого населення, яке неможливо зрусифікувати на відміну від абхазів чи осетинів. З Україною ж все інакше. І тут порівняти її можна хіба що з Ізраїлем, який арабські країни свого часу намагались ліквідувати як державу. Але Ізраїль є винятком у багатьох аспектах, починаючи від відродження своєї мертвої мови й закінчуючи унікальним складом населення (туди емігрували в основному патріоти й пасіонарії з успішних та інтелектуально розвинутих прошарків), а ще Ізраїль, завдяки потужному єврейському лобі за кордоном, отримував небачену грошову й матеріальну допомогу, яку, на відміну від кредитів, не треба було віддавати. І нічого не вказує на те, що Україна повторить ізраїльський досвід. Українці не просто у своїй більшості не бажають переходити з російської на українську, а й, навпаки, далі переходять з рідної мови на мову країни-агресора,

дивляться російські фільми й слухають російські пісні, а у світі пропагують Україну значно менше, ніж росіяни Росію.

На жаль, як би це не було прикро, ми мусимо констатувати, що нашу мрію жити по-європейськи вкрали. Спочатку це зробив Янукович, а тоді, коли нам здавалося, що ми відстояли цю мрію на Майдані, її вкрала Росія. І тепер Україні вже потрібно боротися не за краще життя, а за банальне виживання. В нас, якщо ми цього дуже захочемо, можуть бути європейська влада, європейські стосунки всередині країни, але ще довго не буде європейського рівня життя та європейських можливостей. Україну можна порівняти з виробником меблів, якому відімкнули світло. Можна, звичайно, пиляти дошки, свердлити дірки і вкручувати шурупи вручну, але яка буде віддача від такого виробника, навіть якщо він чесно сплачуватиме до бюджету всі податки, виплачуватиме "білу" зарплатню й прибиратиме після себе територію? Очевидно, що значно менша, ніж від корумпованого "механізованого" виробника, який приховує прибутки й платить зарплатню у конвертах й захащає територію, роздаючи хабарі всім контролюючим органам. Доходи бюджету від нечесного, але "електрифікованого" виробника будуть значно більшими просто за рахунок більших обсягів виробництва.

Чи означає це, що все пропало, і що нічого не змінить? Ні, не означає. Бо, якщо нічого не робити, не боротися з корупцією, не впроваджувати в життя реформи, не чинити тиск на владу заради цього, то нас чекає **варіант №2**. Україна просто зникне або перетвориться вже не на бідні задвірки Європи, а на злиденну сіру зону повної розрухи, якими нині є Абхазія чи Придністров'я. Тільки, на відміну від цих двох утворень, підгодовувати величезну Україну Росія не буде. У всякому разі в абхазьких та придністровських обсягах у розрахунок на одну людину. Росія просто не винесе такого тягаря.

Варіант №1 також не є нескінченним. Шанс на розвиток в Україні з'явиться тоді, коли Росія відмовиться від своїх мрій захопити всю Україну. А для цього в Україні повинна бути і потужна вмотивована армія, і союзники у світі, і налаштоване на тривалу боротьбу та несприйняття "руського міра" у всіх його проявах населення, яке було б готове працювати "на війну" стільки, скільки це буде потрібно. Бо для припинення війни одного бажання України мало. Навіть, якщо ми добровільно віддамо ворогу всю територію Донецької та Луганської областей, він лізтиме далі. На танках сепаратистів написано "На Киев" і "На Львов", просто територією навіть по Дніпру чи навіть додатково причорноморськими областями Росія не обмежиться. Дискусії там ідуть хіба що про Галичину, чи варто її приєднувати, чи там народ настільки вже

"кінчений", що русськімі їх неможливо зробити, на відміну від "тимчасово отруєних бандерівською пропагандою решти областей, де ще можлива денацифікація". Тож нам, як мінімум, варто всім стати настільки "кінченими", аби російський мір сприймав нас чужинцями, з яких неможливо зробити своїх навіть за кілька поколінь (поки що вони вважають, що протягом одного-двох поколінь задачу "денацифікації" – а насправді русифікації – України можна в цілому вирішити).

Тож нам потрібно усвідомити, що жити так, як ми жили досі, це шлях до прірви. Ті, хто намагається не звертати увагу на війну і жити так, нібито вона його не стосується, будувати кар'єру, заробляти на квартиру, машину і більше, насправді зменшують свої можливості це все мати. Так само як зменшили свої можливості на заможне і перспективне життя ті, хто боровся за незалежність України, а потім вирішив, що не готовий віддати за це ще багато років й став жити для себе. В підсумку ось уже двадцять з гаком років переважна більшість з них не мають того, про що мріяли, і вже ніколи не матимуть. Їм залишається лише по-білому заздрити полякам і навіть румунам, які колись жили значно гірше за них.

Розвиток України можливий лише за умови миру і стабільності. А мир і стабільність можливі лише тоді, коли Росія під тиском обставин відмовиться від зазіхань на Україну. Сподівання на те, що це станеться внаслідок зміни влади в Росії чи смерті Путіна, невеликі. Російський народ ледь не одностайно підтримує нинішню політику своєї влади й готовий платити за неї погіршенням життя. Нова влада в Росії може бути навіть гіршою за владу Путіна, який хотів би уникнути повного розриву стосунків із Заходом, де в нього, як мінімум, зберігаються вкрадені ним у російського народу гроші (саме тому він поки що веде з Україною гібридну війну, а не вводить війська масово і відверто на всіх кордонах). Більш ідейні й не пов'язані з Заходом російські яструби можуть страждати значно більшим божевіллям, ніж божевільний кремлівський карлик. І навіть чимало російських опозиціонерів насправді не сприймають незалежну Україну ще більше, ніж Путін. Кількість же тих, хто не піддався зомбуванню, коливається у межах статистичної похибки. Сепаратистські настрої існують лише на окремих російських окраїнах, без яких, навіть в разі успіху кавказьких чи інших сепаратистів, Росія залишиться собою і майже неослабленою. Мрії про "Китай нам допоможе" слід лишити фантастам – ніхто воювати з ядерною державою не буде. Але навіть якщо станеться чудо у вигляді нової адекватної російської влади, ми на це ніяк не впливаємо. Наша віра у чудо ніяк не сприяє його появі. Тож "чудо" можемо зробити лише ми самі – змінити себе, аби змінити Україну, збудувати інші стосунки всередині країни й міцну армію, завоювати більше союзників у світі тощо. А для цього нам потрібно перелаштувати свою свідомість на війну і будівництво в умовах війни.

Шанс України на розвиток можливий лише після зупинення агресора. Це може статися або в результаті поновлення контролю над окупованими територіями і контролю над кордоном, або хоча б в результаті зупинки наступу ворога й відмови його від просування далі. Тільки тоді Україна може почати розвиватися, аби отримати колись остаточну перемогу. До речі, Ізраїль почав розвиватися і перетворюватися у сучасну країну лише після війни 1967 року, коли всім стало зрозуміло, що захопити його нікому не вдасться.

Освіта. Перезавантаження.

Інтерв'ю з Андрієм Мелешевичем

Президент Києво-Могилянської академії Андрій Мелешевич обіймає свою посаду протягом лише чотирьох місяців. Втім, за цей час університет уже відчув на собі дію новоухваленого закону «Про вищу освіту», встиг підготуватися до святкування 400-ліття та щодня гідно приймає нові виклики сучасних реалій. Про життя академії, зміни в освітній системі, плагіат і корупцію в інтерв'ю «Сковорідці» розповів Андрій Мелешевич.

Андрію Анатолійовичу, нам відомо, що Ви були одним із розробників новоухваленої редакції закону «Про вищу освіту», тож хотілося б поговорити саме про цей закон. З-поміж усього він декларує реформи в освітній сфері відповідно до умов європейської системи освіти. Це передбачає зокрема створення умов для визнання українських дипломів у європейських країнах. Як ці зміни торкнуться Могилянки?

А.М.: Перш за все, мушу сказати, що жодних проблем із визнанням українських дипломів на Заході не існує. Є, звичайно, певна градація українських університетів: якісь із наших ВНЗ більш відомі за кордоном, якісь — менш. Що стосується Києво-Могилянської академії, це, безперечно, один із найвідоміших українських університетів. У західних країнах ми користуємось правдивим позитивним іміджем. Адже випускники Могилянки — добре підготовані фахівці, вступ до серйозних західних університетів для них не проблема. Наші студенти навчаються в Гарварді, Оксфорді, Сорбонні... Тож бачимо, що українські дипломи у світі визнаються.

Щодо міжнародних стандартів, то закон був написаний з орієнтацією перш за все на західні цінності. При цьому ми не забували про українську специфіку. Ми брали за приклад не лише європейські зразки освітніх систем, але й їхні аналоги в США та Канаді. Цей закон — певною мірою спроба позбутися радянського менталітету, який ще залишається в наших університетах. Наскільки ця спроба буде вдалою — це вже інше питання. Сьогодні багато університетів ще не готові до змін. Коли на зустрічі з ректорами університетів я порушив це питання, на жаль, відповіді були нехвальними. Кожен університет, проте, повинен бути автономним, він не може повністю залежати від держави.

Могилянка — це частина всієї освітньої системи України. Наш університет знаходиться, безумовно, в кращому становищі, ніж інші виші. Адже ми відстоювали свою точку зору при будь-якому уряді. Тому, можливо, у нас немає коридорів, застелених дорогими килимами, як це є в деяких інших університетах... Зате ми більше готові до автономії й відповідальності.

В НаУКМА діє, по суті, єдина в Україні PhD-програма. Проблема в тому, що вона не є визнаною на державному рівні. За новим законом ця програма буде легітимізована, проте десь за рік. Ми ж уже зараз на свій ризик випускаємо спеціалістів рівня PhD. Багато з них паралельно захищають дисертацію на отримання кандидатського ступеня, а також отримують ступінь PhD у якомусь із західних університетів. Таким чином працюють вони втричі більше, пишучи замість однієї дисертації три, але отримують і досвід, і стовідсоткове підтвердження рівня їхньої освіти.

Для контролю за освітньою системою створюється Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. З-поміж його повноважень можна виділити жорсткий контроль над плагіатом. Відомо, що у нас в НаУКМА діє «Положення про плагіат», порушення якого передбачає певну відповідальність. Чи плануються зміни у «Положенні» і як відбуватиметься перевірка на плагіат вже захищених робіт?

А.М.: На жаль, з багатьох причин рівень наукових досліджень в Україні не відповідає світовим стандартам. Ми відстаємо. Дуже серйозною причиною цього є те, що в Україні не проходять незалежні дослідження. У нас дуже часто це робиться шляхом банального плагіату. Приблизно 5-6 років тому, коли я був деканом правничого факультету, ми розпочали боротьбу з плагіатом. Тоді він був виявлений приблизно у 70% робіт на факультеті. Шість робіт були непропущені (обсяг плагіату склав 90 і більше відсотків), решті просто понизили оцінки. Тоді ми пережили всьляке: нам і погрожували фізично, і намагалися дати хабарі, і казали, що закриють академію... Але ми вистояли. З кожним роком рівень плагіату знижувався. Минулого року на факультеті права п'ять спеціалістів таки не були пропущені, але тепер їх було всього п'ять. До того ж рівень плагіату в їхніх роботах був мізерним порівняно з першим роком. Практика перевірки буде продовжуватися і надалі. Зокрема на ФПВН буде створена спеціальна комісія, на інших факультетах теж будуть проведені відповідні заходи. Не знаю, щоправда, наскільки це контролюється на системній основі. Але це є. І це потрібно розповсюдити на весь університет без жодної альтернативи.

Стаття у законі виписана досить жорстко. Для кандидатських і докторських робіт запроваджується вимога публічності. За місяць перед захистом робота має бути опублікована на сайті у вільному доступі для кожного. Якщо трапилось так, що плагіат виявлено у вже захищеній роботі, така праця анулюється. Окрім цього, Вчена рада, яка допустила роботу до захисту, втрачає акредитацію. Створюються так звані чорні списки, куди потрапляють науковий керівник, опоненти, керівник ради, які на два роки втрачають право бути на відповідних посадах. Наша ситуація з плагіатом вимагає такої революційності. Що стосується бакалаврських і магістерських робіт, сам університет вирішує, чи розповсюджувати на них ці правила. Ми ж у свою чергу спробуємо робити так, щоб всі бакалаврські й магістерські роботи розміщувалися на сайті і всі могли мати до них доступ. Якщо не в цьому, то в наступному році це буде запроваджено.

Також нова редакція закону передбачає зменшення навантаження на студентів. Зокрема розмір кредита визначається не у 36, а у 30 годин. Коли це нововведення почне діяти у НаУКМА і яким чином воно відобразиться на звичному студентському графіку?

А.М.: Сьогодні це, мабуть, найважливіше. Не все так просто. Ми виходимо з двох моментів. Перший — інтереси викладача. У нашій країні викладачі працюють відчутно більше, ніж в інших країнах. Часто це призводить до нестачі часу на наукову діяльність. Саме тому виникла ідея зменшити навантаження на викладача з 900 до 600 годин. Але наші студенти порівняно з американськими теж більше часу проводять в аудиторіях. Відповідно, якщо зменшується навантаження на викладачів, зменшується воно і на студентів. Що ж відбувається насправді? Насправді всі департаменти факультету мають кардинально переглядати свої плани. Тут вже виникає низка проблем.

Наприклад, якщо студент вступив на певну програму, чи маємо ми право юридично змінювати її протягом навчання? Тому ми запровадили низку реформ. Перш за все, для студентів першого року навчання кредит буде визначатися в розмірі 30 годин. Для студентів старших курсів – 36. Але постало питання, як знизити навантаження викладачам.

Обговорювалось два варіанти. Один із них – так звана страусина політика. Вона полягає в тому, щоб «порізати» неаудиторне навчання. Для студентів нічого не змінюється. Все те, що відбувається поза аудиторіями, їх не обходить. У цього варіанту знайшлося багато прихильників. Їхнім головним аргументом було те, що зменшення кількості аудиторних годин знижує якість освіти. Знову ж таки постало питання: чи є чітка пропорція між кількістю годин, які студенти проводять в класі, і результатами навчання? Нам відома практика Оксфорда, Кембриджа, інших західних університетів, де більшість матеріалу виноситься на самостійне опрацювання, тому тут відповідь не може бути однозначною.

Другий варіант – зменшити навантаження для кожного навчального плану на 17%. Студенти мають проводити в середньому на 17% менше свого часу в аудиторіях. Ця думка переважила. Сподіваємось, що якість освіти теж буде підвищена.

Із навчальних програм другого, третього, четвертого курсів бакалаврату і другого курсу магістратури будуть забрані цикли. Адже що таке цикл? Це, по суті, прихована модель знищення вибірконості. Таким чином збільшується кількість годин вільного вибору. Кардинально не змінюючи ситуацію, ми її спростили.

Чи буде у 2015 році продовжена практика надання пільг при вступі дітям військовослужбовців і тим, хто постраждав за час проведення АТО? Чи очікується збільшення державних місць у зв'язку з цим і чи залишатиметься стабільною кількість пільгових місць порівняно з минулим роком?

А.М.: Протягом останнього року закріпилась тенденція зменшувати кількість пільговиків. Це правильно. У нас їх занадто багато. З іншого боку, чи мають право діти бійців, які загинули, на пільги? Безумовно, так, навіть з суто людської точки зору. Поки відповідних рішень на державному рівні не було ухвалено, та не буду здивований, якщо скоро це станеться. Мені здається, це буде правильно. Таким чином кількість пільгових категорій може збільшитися. Збільшення кількості власне пільгових місць – це вже рішення університету. Швидше всього, виникне ситуація, коли зросте конкурс поміж пільговиків, що є нормальним. До того ж, за моїми спостереженнями, діти пільгових категорій мають непогані шанси на вступ і без пільг, виключно за своїми балами.

Також за новим законом студентів забороняється вступати на бюджетну форму навчання вчлі. Чи діє це правило для НаУКМА? Чи, можливо, все студентам буде надана можливість отримати бюджетне місце вдруге?

А.М.: При написанні закону переважала дещо інша точка зору. Планувалося спершу, що правило діятиме по факту випуску студента. Аргументація була та, що наші студенти, на відміну від, наприклад, американських, відразу вступають на спеціальність. Дуже часто це робиться під впливом батьків, інших факторів... У студента нерідко виникає небажання вчитися на тій чи іншій спеціальності. Саме тому ми хотіли дати дитині можливість обрати найкращий варіант, відповідно дати змогу перевестися на бюджетну форму навчання. Та виникла проблема. Потрібно було чітко визначити ліміт такого перевесту. Тож було прийнято досить жорстке рішення: студенти не мають права вдруге вступати на бюджетну форму навчання. На жаль.

Якось Ви зазначили, що від викладачів та працівників НаУКМА можна часто почути скарги щодо недостатнього фінансування. При цьому вони часто не використовують наявних можливостей отримати гранти на розвиток професійної чи навчальної діяльності. Ви також говорите про те, що планується розробити систему заохочення викладачів і студентів до пошуку таких грантів і проектів. Розкажіть детальніше, що включатиме така система і яким чином вона буде запроваджена.

А.М.: У чому полягає грантова система? Державі потрібно чогось досягти. Держава оголошує callforproposals: певні терміни, вимоги, очікувані результати. Потім створюється відбіркова комісія, яка, як правило, «наосліп» розглядає кандидатури і, оцінюючи потенціал людей, приймає рішення. Це і є нормальна система заохочення і фінансування. Такої грантової культури у нас, на жаль, немає. Так, люди в нас подаються на гранти, виграють їх. Але кількість цих людей в якість не перейшла. На жаль, це окремі випадки.

Є два важливі моменти. Перший: значного збільшення фінансування науки й освіти в Україні з боку держави не передбачається. Другий: Україна de jure входить до складу певних європейських структур. А ЄС виділяє шалені гроші на освіту, науку. Тепер і ми можемо брати участь у цих конкурсах. Або в складі консорціумів, або навіть як окремі структури. Ми можемо навіть очолювати консорціуми, бути грант-холдерами. Ці два моменти мають зробити кардинальний перелом у психології наших викладачів і студентів.

Щодо системи заохочення. Буває так, що людина хоче написати грант, але не знає як. Тоді на базі університету створюється потужний центр, який допомагає ці гранти знаходити, писати, адмініструвати і потім щодо них звітувати. Тому зараз я виступаю за те, щоб створити якийсь грантовий відділ (скоріше за все, всередині нашого відділу міжнародного співробітництва), який і буде займатися пошуком, написанням, адмініструванням і звітуванням. Проте люди, які будуть тут працювати, мусять, безумовно, отримувати не 1500 гривень.

За час Вашого президентства чи були випадки звернення до Вас щодо корупції в Академії?

А.М.: Остання перевірка з Міністерства приходила, здається, в 2010 чи 2011 році. Вони перевіряли все. Це була дуже жорстка і неприємна перевірка. Було опитано близько 500 наших студентів. З них всіх лише одна людина написала, що чула від товариша, що хтось нібито дав хабара за поселення в гуртожиток. Мені здається, що в академії корупція якщо і є, то вона на дуже незначному рівні.

Я завжди прошу, щоб люди, які заявляють про те, що в Могилянці є корупція, приходили і казали мені про це безпосередньо. З фактами, прикладами, обставинами... Якщо це буде відомо, ми будемо відразу ж цього позбавлятися. Кілька місяців тому студентка, яка до нас перевелася, написала на одному із сайтів, що заплатить за курсову. Була досить солідна дискусія. Ми вирішили все ж таки залишити її в академії, вона отримала догану, її курсова робота буде опублікована на сайті факультету, всі зможуть із нею ознайомитися. Поки інших моментів мені не відомо. Якщо комусь відомо, будь ласка, приходьте у мій кабінет. Будемо обговорювати і якнайшвидше вирішувати.

Цьогоріч академії виповнюється 400 років. Які заходи чи святкування будуть проведені зв'язку з цією подією?

А.М.: Планується багато. Звісно, в стані війни ми уникаємо слова «святкування», але відзначити обов'язково потрібно. Адже це не тільки моголянське свято, це свято всієї України. Воно навіть виходить за межі України! Коли академія вже існувала, в тій же самій Московії не було і близько поняття університету чи академії. А університети в Новгороді, Пскові, інших містах створювали саме наші випускники. Тому, безумовно, це визначна подія для країни.

Про проведення деяких заходів уже відомо. Наприклад, кілька днів тому «Українська Правда» опублікувала інформацію про лекції, які готуються моголянськими викладачами і будуть транслюватися на Першому Національному каналі. Взагалі ідея всього відзначення – показати, що Моголянка зробила протягом 400 років свого існування для країни. Не те, що ми хочемо взяти, а те, що ми дали. Безпосередньо 15 жовтня або в Оперному театрі, або в Палаці «Україна» відбудеться відзначення. Можливо, навіть із запрошенням Президента України. Вже є домовленість із «Пікардійською терцією», Владом Троїцьким.

Також зараз ми працюємо над створенням психологічного реабілітаційного центру для воїнів і переселенців. В Україні немає жодного університетського центру, який би займався науковими дослідженнями в галузі корупції. Зараз ми думаємо, як започаткувати такий центр у нас. Також думаємо над створенням Військового інституту, який би готував саме тих спеціалістів, яких зараз конче потребують Збройні сили України, наприклад, пілотів безпілотних апаратів. Деякі з моголянських випускників вже закінчили такі курси і підготовані поїхали на Схід. Тож, якими б скрутними не були часи в країні, відзначення 400-ліття Моголянки відбудеться на високому рівні.

Дана Муравська ФНГ-1

Підтримуймо своє, українське!

Більше одного місяця знадобилося спікеру парламенту О. Гройсману, аби 18 березня врешті підписати закон про заборону демонстрації в Україні російської кінопродукції. Однак «русский мир» і далі насаджуватиметься нашому глядачеві за посередництва мультфільмів (от, наприклад, про славних богатирів, яких на Сході України рахувати-не перерахувати!) та стрічок про любов.

Але ж насправді рідна анімація і кохання набагато цікавіші! От тільки де їх можна подивитися? Адже ще 2 місяці, відведені на виконання закону, ми будемо дивитися «ОперА» і «Снайпера. Оружия возмездия» (ох, і назвали!) на ICTV, «Гаїшників» на НТН та інший пропагандистський треш.

Вихід насправді є! Можна сходити у перший винятково український кінотеатр **«Ліра»** на вул. Великий Житомирській, 40!

Розклад кінопоказів з 2.04.15 по 4.04.15

2.04.15

12:00 «Пригоди Котигорошка та його друзів»
14:30 «Побачення наосліп»
17:00 «Альманах №1» (альманах)
«Сироїд»
«Чотири півні»
19:00 музейне кіно «Пропала грамота»

3.04.15

12:00 «Бабай»
14:30 «ТойХтоПройшовКрізьВогонь»
17:00 «Тарас Шевченко. Ідентифікація»
19:00 «Хайтарма» (+зустріч з режисером)

4.04.15

12:00 «Трубач»
14:30 «Люби мене»
17:00 Альманах «Роздоріжжя»
«Віддалік»
«Знеболювальне»

ДЕТАЛЬНІШЕ:

<https://www.facebook.com/lirakinoteatr>

Наталя Кузьменко ФНГ-3

Лариса Масенко: “Сучасна справжня війна – це результат того, що Росія виграла війну інформаційну”

Коли країні загрожує війна, питання мови може видаватися несуттєвим, таким, що не на часі, таким, що почекає... Втім, правильна мовна політика так само потрібна державі, як і модернізація озброєння чи економічні реформи. Мовне питання не просто важливе, воно – стратегічне, вирішальне для майбутнього існування українців як нації. Чи вийдемо ми з усіх перипетій історії повноцінним народом, залежить в тому числі і від того, яким буде статус української мови.

Істина, здавалось би, проста і зрозуміла. Чому ж серед українців, які тепер вже точно впевнені у власній Гідності, питання мови часом викликає таку болісну реакцію? Чому цілком закономірне прагнення розширити сферу вжитку української мови наштовхується на звинувачення у «вишиватництві»? Чому набуло такої популярності гасло «Єдина країна - єдина страна», що фактично фіксує двомовність? Чому ефір більшості українських телеканалів наповнений низькопробною російською продукцією? Ці та інші питання ми обговорили з одним із найбільш авторитетних фахівців у галузі соціолінгвістики, професором, викладачем кафедри української мови НаУКМА Ларисою Масенко.

Чи допоможуть поступки в мовній сфері стабілізувати ситуацію в країні?

Поступки не стабілізують. Мовна політика має бути послідовною, принциповою і твердою. Я не хочу критикувати Президента, йому дісталася дуже складна країна, розграбована і з війною. І все ж таки я вважаю, що в мовній політиці не має бути поступок, що це помилка і Президента, і частини нашої верхівки - толерувати в вищих органах влади, на тому ж телебаченні, російську мову. Так само гасло «Єдина країна - єдина страна» є хибним. Тим, хто його створили, здається, що так вони об'єднують україномовних і російськомовних. Насправді вони тільки консервують цей розкол на мовному ґрунті.

Посилаються на те, що багато російськомовних людей підтримали Майдан і обстоювали демократичний розвиток України. Це так. Але ті російськомовні люди, які були на Майдані, поважають українську мову, діти їхні ходять в українські школи. Просто не кожна людина в старшому віці легко змінить мову спілкування. Але основне завдання нашої держави – виховати молоде покоління україномовним. Звичайно, часто в школи, в університети приходять молодь з російськомовних родин. Але молодь легко засвоює мову, за моїми спостереженнями 90% нашої молоді або україномовна, або двомовна. Поступово, з приходом нового покоління, має змінитися мовна ситуація, українська мова стане в державі домінантною. Бо без цього ми завжди будемо залишатися провінцією Росії. Власне, ми можемо подивитись, на яких територіях зараз війна. На найбільш зросійщених. Хоча все ж таки я звинувачую центральну владу, починаючи від першого Президента, в тому, що абсолютно нехтувалося мовними проблемами, проблемами української культури. Ці території повністю були віддані під російську інформаційну окупацію. Власне, сучасна справжня війна – це результат того, що Росія виграла війну інформаційну.

Яке мовне законодавство буде оптимальним для України?

Державна мова має бути одна – українська. Це те, про що я писала ще з 90-х років, посилаючись на досвід інших країн, особливо тих, що виходили з подібної до нашої постколоніальної ситуації. Ніхто не говорить про насильницьку українізацію (це абсурдне формулювання із російських газет), а йдеться про те, що статус української мови має бути державним. Це означає, що українська мова має обов'язково вживатися в адміністрації, в керівних органах влади, в засобах масової інформації. Те, що державний Перший канал пропагує двомовність – неприпустимо. В жодній країні немає такої мовної мішанини на телебаченні. І це після революції Гідності. За часів Януковича українську мову взагалі намагалися викинути. Під виглядом мовного закону Ківалова-

Колесніченка хотіли витіснити українську мову як державну на абсолютній більшості території України і під виглядом регіональної впровадити російську. Фактично українська ставала непотрібною. На першому після Революції засіданні Ради більшість депутатів проголосували за скасування цього закону. На жаль, Турчинов не підписав. І цей шулерський закон, який, я вважаю, взагалі писали в Москві, продовжує діяти.

**“ 90%
нашої
молоді або
україномовна,
або
двомовна... ”**

Як інтегрувати російськомовне населення в україномовне середовище?

Передусім, безперечно, за допомогою телебачення. Потрібно замінити, викинути всі російські серіали. Не лише політичні програми, а й серіали. Через російську масову культуру люди, які не мають критичного мислення, відповідно сприймають дійсність. Вони переймають мову, стереотипи поведінки, російську ментальність. По суті, ми виховуємо на цій масовій культурі проросійське населення. Мова – це ж не просто засіб спілкування. Мова – це національний код. Кожна національна мова, як писав Гумбольдт, окреслює навколо народу, який нею говорить, своєрідне коло. Якщо людина виходить з цього кола, вона потрапляє в інше – фактично, вона відмовляється від своєї національної спадщини.

Мені здається, тут був би реальним такий шлях: лишити якусь частину каналів російськомовними (той же Інтер, який завжди був флагманом русифікації). А всі інші основні українські канали поступово повністю перевести на українську мову. Поступово – бо швидко це зробити неможливо, потрібен час для створення україномовної продукції. І навіть коли йдуть новини, робити так, як це робить «Голос Америки» - коли на вулицях опитують населення і люди відповідають російською, накладають український переклад. Звісно, можна дозволити й російську, коли йдеться про опитування загалом, але передачі мають бути українськими.

Алла Чутковська ФГН-3

Як студент може допомогти армії?

Хочеш
поспілкуватися з
героями наживо
- хапай сумку з
домашніми харчами
і біжи у військовий
госпіталь (вул.
Госпітальна, 18)
Перш ніж бігти,
зателефонуй
і порадься з
працівниками
067 548 16 06

Маєш час і
натхнення - напиши
солдатові листа.
Теплі слова зігріють
не гірше за вовняні
шкарпетки.

На передову передати листа можуть
волонтери (в т. ч. **Відсіч 093 97 99 643**)

Бажаєш зробити
щось корисне
власними руками
- долучайся до
виготовлення
маскувальних сіток
та халатів

(<https://www.facebook.com/camouflage.for.ua;>
https://www.facebook.com/batalionsitka?mref=message_bubble)

Хтось із твоїх
знайомих в АТО
не отримав
спорядження?
Телефонуй на
гарячу лінію
Урядового
Контактного Центру
(www.ukc.gov.ua, **0 800 507 309**).
Детально поясни,
де, кому і чого
бракує. Шанси,
що це виправлять,
зростуть.

Ти випадково (чи ні) став свідком закликів
до сепаратизму? Маєш можливість поліпшити
атмосферу навколо і зателефонувати в СБУ.
Ватного "товарища" перевірять, держбезпека
зміцніє, та й настрої покращяться:)

0-800-501-482

Зараз чимало військових повертаються
з передової або ж навпаки їдуть на фронт.
Інформація про це час від часу з'являється в
соцмережах (https://vk.com/vidsich_public).
Вдячність і підтримка співвітчизників піднімуть
бойовий дух вояків.

Відповідальна редактор номера: Інна Шевчук
Ілюструвала видання: Наталка Кузьменко
Надсилайте матеріали на адресу: Skovoridka@gmail.com
Запрошуємо до співпраці всіх охочих :)
Контакти: 093 97 99 643; 096 221 50 91

